

LIVET PÅ LANDET KRÄVER KREATIVITET

Den senaste tiden har jag pratat mycket om staden och hur den har blivit en så naturlig miljö för människan. Paradoxalt nog har den första frågan ofta handlat om vad som händer med landsbygden. Stadens dragningskraft väcker tankar kring det som lämnas. Innebär urbaniseringen att landsbygden är på väg att dö ut?

Att vi går från en värld där en majoritet av oss har bott på landsbygden mot en värld där de flesta av oss bor i staden råder det ingen tvekan om. Hur platser utanför städerna ska kunna locka människor – inte minst högtbildade – är en av de mer komplexa och utmanande samhällsfrågor vi har just nu. Men detta behöver inte betyda att varje plats utanför städerna är dömd till undergång. Jag är övertygad om att det går att utveckla platser också utanför städerna, men det kommer att kräva stora doser kreativitet och nytänkande. Det lokala ledarskapet kräver mod.

De platser vi klumpar ihop och kallar landsbygd består förstås av olika unika ställen och de måste göra sig attraktiva på olika sätt. Någon universallösning går nog därför inte att hitta, men några utgångspunkter tror jag ändå finns.

Först och främst måste vi inse att förutsättningarna aldrig kommer att vara lika för stad och landsbygd. När det gäller ekonomisk utveckling, sysselsättning, tillgång till välfärd så kommer städerna alltid att dominera. Låt oss i stället fundera på hur man kan hitta egna lösningar för att skapa goda livsvillkor.

Sedan tror jag att vi behöver jobba ännu mer på att utveckla nya former och större acceptans för hur man kan bo och arbeta på olika ställen. Då kan vi utveckla mer samverkan mellan stad och landsbygd. Digitaliseringen skapar möjligheter att utveckla verksamheter med hela världen som marknadsplats, men det svåra är kanske inte att hitta köpare utan att hitta rätt arbetskraft. När Sandvik valde att flytta sitt huvudkontor till Stockholm var just ökade möjligheter till rekrytering ett av argumenten.

Nästa viktiga insikt är att städer inte är något orubbligt. De är urbana organismer som växer i takt med bebyggelse, digitalisering och infrastruktur. När vi nu ser den ekonomiska utvecklingen koncentreras till städerna innebär det en möjlighet för närliggande områden att ansluta sig och bygga sin egen utveckling i relation till de ekonomiska maktcentra som de växande storstadsregionerna utgör.

Till sist tror jag att en viktig uppgift kan vara att fundera på vad som inte kan urbaniseras, och utveckla detta. Man brukar tala om den värdefulla tysta kunskapen: det där som inte går att läsa sig till, det som varken går att digitalisera eller kopiera. Testa att applicera den tanken på landsbygden – vad går inte att urbanisera? Vad är landsbygdens "tysta kunskap", det där som staden aldrig kan erbjuda?

Någonstans i de här punkterna kanske vi hittar det som blir framtiden för platser på landsbygden – att på olika sätt dra nytta av urbaniseringen, att hitta myntets goda andra sida. Kanske kan staden på sikt komma att bli landsbygdens bästa vän.